

at han ikke forstod, hvorfor den Begrænsning, som findes i sidste Punktum, er taget. Det ligger jo i, at vi have villet begrænse Laanbeløbet Størrelse til 500 Kr., og man skulde altsaa ikke kunne stifte flere end et stempelfrit Laan. Ellers kunde man jo omgaa Bestemmelsen og tage et Laan til 500 Kr. her og et andet der, eller maaste flere Laan i samme Kasse. Men ogsaa dette Forhold kan let ordnes, idet det bliver de 500 Kr., som blive Maksimum for Stempelfriheden. Der er altsaa vistnok ikke noget til Hinder for at imødekomme det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds paa dette Punkt, og det synes ogsaa, at den højtærede Finansminister kunde være tilbøjelig til at gaa ind derpaa, selv om det skal ske paa den Maade, at der maa udstedes tvende eller flere Kautionsbeviser for det samlede Beløb af 500 Kr. Hovedsagen er, at Stempelfrihed kun gælder for et Beløb af indtil 500 Kr. Om det sker paa et eller flere Beviser, er en underordnet Sag, og jeg antager ikke, at der fra den højtærede Finansminister, efter hans Udtalelser her at dømme, vil blive rejst væsentlige Indvendinger imod at faa det ordnet paa en Maade, som tilfredsstiller det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds. — Som sagt, jeg har kun Anledning til at gløde mig over den Modtagelse, Lovforslaget har faaet fra den højtærede Finansministers Side, og jeg tør haabe, at Lovforslaget ved en hurtig Fremme her i Tinget kan naa frem til Landstinget og blive ophøjet til Lov i denne Samling.

L. Rasmussen: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne nævnedes, at det var i og for sig ligebyldigt, om de 500 Kr. var paa en eller flere Obligationer. Det mener jeg ogsaa, men det kan ikke være paa flere Laan, eftersom Lovforslaget nu er, og det var netop det, jeg anskede over. Efter min Mening var der her Fare ved Lovforslaget. Det kunde i visse Tilfælde være generende, navnlig for Smaafolk. Dette skal jeg dog ikke forsøge videre, idet det lod til, at endogsaa den højtærede Finansminister stillede sig velvillig overfor den Tanke, som jeg har nævnt. Hvad der blev nævnt om en Betryggelse mod Omgaaelse, forstod jeg ikke. Hvorledes vi end lave Loven, vil en Laantager — synes jeg — kunne omgaa Bestemmelsen ved at gaa til flere Institutter. — Naar jeg nu har forlangt Ordet, er det, fordi jeg er bleven gjort opmærksom paa, at man var i Tvivl om, hvad Meningen var, om Meningen var, at man kun paalagde den enkelte Sparekasse denne Forpligtelse ikke at laane over 500 Kr. til en enkelt Laantager

uden Stempelafgift, eller om man paalagde den private Laantager i det hele taget ikke at stifte et stempelfrit Laan paa over 500 Kr., hvor han saa vilde stifte Laanet. Nu lod det til, at den højtærede Finansminister gik ud fra, at det maatte forstås saaledes, at den enkelte Sparekasse havde den Forpligtelse ikke at laane mere end 500 Kr. til den enkelte Person paa de Betingelser, som der her er Tale om. Det kan ikke forstås paa anden Maade, og jeg mener ogsaa, at det for en Sparekasse vil være umuligt at kontrollere, om den, som søger et Laan, allerede har faaet et stempelfrit Laan i en anden Sparekasse. Man kan naturligvis paalægge Laantageren den Forpligtelse, at han, selv om han laaner et nyt Sted, ikke laaner et større Beløb, men der er jo en stærk Fristelse for Laantageren til at omgaa Loven, thi i mange Tilfælde vil det ikke være let at opdage, om den vedkommende er gaaet ud over det Beløb, som Bestemmelsen fastsætter. Som sagt, der vil være en stærk Fristelse dertil, og jeg synes uof, at vi maa indskrænke os til det, som kan overholdes. I Virkeligheden vil det vist ogsaa være det mest praktiske — det lod ogsaa til, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne mente det samme — at man paalægger Sparekasserne ikke at give den samme Laantager stempelfrit Laan for et større Beløb end 500 Kr. Om den vedkommende Laantager saa kan faa et nyt Laan paa 500 Kr. i en anden Sparekasse, synes jeg, vi kunne se bort fra. Det er vist noget, som ikke vil indtræde tit. — Der var en Ting, som jeg glemte, da jeg før havde Ordet, og som staar uafgjort hen, men som det er let at komme til Klarhed over, og Klarhed er jo en god Ting, særlig i en Lov. Det er ikke godt, at der bagester bliver Strid om Forstaelsen, og det kan let ske, selv om vi gøre os aldrig saa megen Slid. Der staar i Lovforslaget, at Stempelfriheden ikke gælder, hvor den paagældende Fordring foruden ved Kautionsbevis tillige er sikret ved Pant i fast Ejendom. Men en anden Form, som ikke saa sjældent bruges, er Sikring ved haandsaaet Pant. Hvis der er haandsaaet Pant sammen med Kautionen, er det saa stempelfrit eller ikke? (Ordføreren for Forslagsstillerne [A. Nielsen]: Det er frit i Norge). Nej, naar der tillige er Kaution, er det ikke stempelfrit; Laan mod haandsaaet Pant er kun stempelfrit, naar der ikke er Kaution, men er der Kaution tillige, er det ikke stempelfrit. (Finansministeren [Lüttichau]: Lov af 11te Februar 1863, § 3). Ja, jeg maa dog sige, at i vor Sparekasse opfattede vi Loven paa den Maade, at naar der udelukkende er